

та затвердження облікової політики. Виходячи з викладеного, можна зробити такі висновки:

1. Формування облікової політики у вітчизняній практиці стикається з низкою невирішених питань у частині її регламентації, розробки, вирішення яких сприятиме ефективній діяльності підприємств.

2. З метою покращення організації бухгалтерського обліку на підприємстві, необхідно створити відповідний Національний стандарт бухгалтерського обліку щодо розкриття порядку формування облікової політики, використовуючи міжнародний досвід у даній сфері. Прикладом може слугувати Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».

Облікова політика є дуже важливою ланкою в регулюванні бухгалтерського обліку. Адже для того, щоб покращити регулювання бухгалтерського обліку в цілому в країні, необхідно починати з підприємств.

Кожен суб'єкт господарювання має свої особливості діяльності, тому бухгалтерським професійним організаціям дуже складно надати певні рекомендації щодо формування облікової політики. Створення відповідної нормативно-законодавчої бази надасть можливість вирішити цю проблему.

Література

1. *Верига Ю. А., Гладких Т. В., Орищенко М. М.* Фінансовий облік: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2012.

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 „Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». [Електронний ресурс] — Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua.

3. *Садовська І.Б.* «Бухгалтерський облік. Навчальний посібник рекомендовано МОН України». — К.: ЦУЛ, 2013.

**Колісник І.С., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Супрович Г.О., к.е.н.,
ст. викладач кафедри обліку підприємницької діяльності**

ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОБЛІКУ

У сучасних умовах глобалізації та інтеграції економіки надзвичайно актуальним є питання впровадження світового досвіду

господарювання у вітчизняну практику, що полягає в опрацюванні нових знань і методів ведення господарства.

Одним з аспектів цього питання є здійснення обліку основних засобів. Саме від використання підприємством основних засобів залежить ефективність його функціонування, його прибутковість. Використання міжнародного досвіду є надзвичайно важливим щодо обліку основних засобів. Вони є вагомою складовою балансу та мають прямий вплив на фінансовий результат підприємства.

Відомо, що національні стандарти бухгалтерського обліку розроблялися з урахуванням міжнародних. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності наведені у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Основні правила ведення обліку за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку наведено у МСБО 16 «Основні засоби».

Згідно МСБО 16, основні засоби — це матеріальні об'єкти, що їх:

а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей;

б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду [1].

Таке визначення є подібним до того, що є у національних стандартах, проте при порівнянні МСБО 16 і П(С)БО 7 можна виявити деякі відмінності. МСБО 16 не конкретизує, що є об'єктом основних засобів. Належність різних видів майна до основних засобів визначається власне бухгалтером, на підставі характеристик та умов експлуатації об'єкта, а також методу нарахування амортизації. Згідно П(С)БО 7 об'єкт основних засобів може бути поділений на частини, проте на практиці не завжди використовується. У МСБО 16 вказана можливість об'єднання незначних активів в один об'єкт основних засобів. У свою чергу національні положення таку можливість виключають.

Є суттєва різниця у підходах до класифікації основних засобів у міжнародній і вітчизняній практиці. МСБО 16 наводить такі приклади класів основних засобів: земля; земля та будівлі; машини та обладнання; кораблі; літаки; автомобілі; меблі та приладдя; офісне обладнання [1], тоді як П(С)БО 7 класифікує основні засоби за такими групами: земельні ділянки; капітальні витрати на

поліпшення земель; будівлі, споруди та передавальні пристрої; машини та обладнання; транспортні засоби; інструменти, прилади, інвентар; тварини; багаторічні насадження; інші основні засоби [2].

Первинна оцінка основних засобів за обома положеннями має однаковий зміст щодо витрат, які до неї включаються, а також щодо обміну на подібні та неподібні основні засоби. Слід відмітити, що значення уцінки і дооцінки мають більш широко розкривається в П(С)БО 7. Згідно з даним положенням, уцінку основних засобів включають до складу витрат, а дооцінку — до додаткового капіталу [2]. За МСБО 16, як і за П(С)БО 7 до первісної вартості об'єкта включається сума витрат (за попередньою оцінкою) на демонтаж, переміщення об'єкта та на відновлення довкілля [3].

Наступним напрямком дослідження виступає процес переоцінки основних засобів, у якому суттєвих відмінностей між МСБО 16 і П(С)БО 7 не спостерігається, але вітчизняні стандарти чіткіше зазначають ту межу (більше 10 %), яка призводить до необхідності проведення переоцінки. За міжнародними стандартами ця межа зазначається як така, що суттєво відрізняється від балансової вартості [3].

При списанні суми дооцінки об'єкта на нерозподілений прибуток у МСБО 16 зазначено, що після дооцінки об'єкта сума дооцінки може списуватись на нерозподілений прибуток у частині перевищення «нової амортизації», після переоцінки, над старою амортизацією, до переоцінки [1]. У п. 21 П(С)БО 7 є подібна теза, але її формулювання нечітке, і тому надає варіанти визначення суми до списання. Зокрема, вказано, що сума дооцінки може списуватись на нерозподілений прибуток у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації [2].

У МСБО не розглядається момент початку нарахування амортизації та момент припинення нарахування амортизації. Відповідно до П(С)БО 7, моментом початку нарахування амортизації є місяць, наступний за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання. Моментом припинення нарахування амортизації є місяць, наступний за місяцем вибуття об'єкта основних засобів, переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію [3].

Отже, між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку існує ряд спільних положень у частині обліку основних засобів. Проте у питаннях оцінки, переоцінки осно-

вних засобів, визнання їх первісної вартості, нарахування амортизації та вибуття є суттєві розбіжності. Такі відмінності можна пояснити тим, що міжнародні стандарти обліку носять більш рекомендаційних характер і не враховують національні особливості, які мають місце під час ведення обліку. З метою консолідації МСБО 16 і П(С)БО 7 потрібно переглянути такі питання:

- порядок визнання основних засобів та їх класифікація;
- методи нарахування амортизації;
- порядок списання суми дооцінки об'єкта на нерозподілений прибуток;
- умови вибуття та списання основних засобів.

З вищесказаного можна зробити висновок, що П(С)БО 7 потребує змін і доповнень, що дозволять наблизити національні стандарти до положень міжнародної практики.

Література

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». [Електронний ресурс] — Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

3. *Пирець Н.М., Псюк Ю.А.* Порівняльний аналіз національних та міжнародних стандартів обліку основних засобів / «Інноваційна економіка», Всеукраїнський науково-виробничий журнал. — Вип. № 44.

Коломієць Л.Ю., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Федорченко О.Є., к.е.н.,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності

ПОЗИКОВІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА, ДЖЕРЕЛА ЇХ ЗАЛУЧЕННЯ

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлює необхідність ефективної діяльності підприємств. Тому підприємствам для того, щоб вижити, необхідно правильно організувати діяльність і здійснювати управління капіталом.

Управління позиковим капіталом є важливим завданням загальної системи управління господарською діяльністю підприєм-